

Palatul Societății funcționarilor publici.

Un al doilea itinerariu posibil pe care-l propune expoziția îl constituie Piața Universității, Bulevardele Carol și Elisabeta mergând până la Gara București Est (Obor) și respectiv până în cartierul Cotroceni.

Cărțile poștale de epocă sau gravurile lui A. Pointe-zin-Scheletti readuc în fața publicului imaginea Pieții Universității și a scuarului din fața ei decorat cu statuile lui Mihai Viteazul, Gheorghe Lazăr și Ion Eliade Rădulescu așa cum arătau în ultimul sfert al secolului al XIX-lea. Abătându-ne puțin în dreapta ne oprim asupra câtorva obiective istorice de pe fostul Bulevard al Colței (astăzi Ion C. Brătianu), pentru ca apoi să străbatem fostul Bulevard Carol (acum Republicii) și fostul Bulevard Pache (acum Carol) remarcând monumente de arhitectură sau artă plastică existente încă — Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Biserica Scaunelor și statuia lui Constantin A. Rosetti, dar și unele astăzi dispărute: statuia lui Ion C. Brătianu operă a sculptorului francez Ernest Dubois, sau statuia lui Em. Protopopescu-Pache, primar al Bucureștilor care în 1890 a deschis bulevardul ce-i purta numele, operă a cunoscutului sculptor Ioan Georghescu.

Ne putem apoi întoarce în Piața Universității pentru a porni pe fostul Bulevard Elisabeta (astăzi Mihail Kogălniceanu) și, trecând prin fața bătrânului Parc Cismigiu, devenit grădiniță publică la mijlocul secolului trecut datorită priceperii peisagistului german Mayer, să ajungem, în final, în cartierul Cotroceni unde atenția ne este atrasă în mod deosebit de câteva edificii precum Facultatea de Medicină, Azilul Elena Doamna sau Palatul Cotroceni.

Următorul itinerar imaginat ne readuce în centrul vechi al Bucureștilor purtându-ne pașii spre străzile comerciale — Lipsicani, Smârdan, Șelari s.a., Piața Unirii în forma sa veche și purtând denumirea din secolul al XIX-lea — Piața Ghica, Curtea Veche Domnească, Hanul lui Manuc, Calea Moșilor și sfârșind cu Mănăstirea Mihai-Vodă. Printre materialele ilustrative utili-

zate pentru a realiza o cât mai completă imagine a zonei în discuție, remarcăm cromolitografiile lui Domenico Preziosi, realizate în 1869, care redau deosebit de pitoresc aspecte semnificative din celebrul Târg al Moșilor.

Ultimul itinerar străbătut de vizitator urmează cheiul Dâmboviței mărginit de clădirile Palatului de Justiție, Bisericii Domnița Bălașa, o adevărată bijuterie arhitecturală, Spitalul Brâncovenesc, care astăzi nu mai există. Un mic ocol ne conduce puțin pe Dealul Spirii așa cum arăta el încă cu mai bine de zece ani în urmă — Arsenalul Armatei, Statuia Pompierilor, Biserica Spirea Veche — zonă distrusă în întregime de demolările desfășurate în ultimele două decenii. După ce urcă impunătorul Deal al Mitropoliei unde se află și clădirea Camerei Deputaților, vizitatorul se poate îndrepta agale spre Parcul Carol care îi poate oferi plăcute momente de odihnă și liniște. Un amplu grupaj de gravuri ale lui A. Pointe-zin-Scheletti, cărți poștale de epocă și fotografii originale ne înfățișază Parcul Carol așa cum arăta în momentul inaugurării sale, în 1906, la aniversarea a 40 de ani de domnie ai regelui Carol I.

În finalul expoziției sunt prezentate monumente istorice și de artă, laice și religioase, din împrejurimile Bucureștilor, existente încă — Palatul Mogosoaia, Palatul Ghica-Tei, Spitalul Pantelimon — sau dispărute astăzi — Hipodromul Băneasa, Mănăstirea Văcărești.

Expoziția vernisată la 29 iunie 1993 în prezența însărcinatului cu afaceri român de la Varșovia, Dl. Ilie Ivan, a colegilor de la instituția gazdă și a unui număr public s-a bucurat încă de la inaugurare de un real și meritat succes. Ea va rămâne la Cracovia până la începutul toamnei acestui an, după care va pleca la Varșovia unde deja este solicitată.

Datorăm sincere mulțumiri colegilor muzeografi de la muzeul cracovian pentru sollicitudinea și sprijinul ce ni l-au acordat permanent. Îi așteptăm la București pentru a ne releza, prin puterea imaginilor de epocă, frumusețea și incontestabila valoare istorică a orașului Cracovia în secolul trecut.

Marla IONIȚĂ

„CARTEA ROMÂNEASCĂ VECHIE ÎN JUDEȚUL SUCEAVA”, CATALOG- vol. 2, SUCEAVA, 1993

Așadar, toți cei care au auzit urechi de auzit au auzit, cum spune maxima biblică, și au tipărit acest al doilea volum din manuscrisul încă destul de consistent al d-rei lector univ. Olimpia Mitric, cercetătoare de mare vocație și probitate, specialistă în slavonă și bibliologie. Succintul *Cuvînt înainte* al autoarei ne pune în temă operativ cu structura bibliografică, cu numărul de titluri și exemplare semnificate. Astfel, întregul catalog al cărții românești vechi existente în județul Suceava se referă doar la cele *descoperite*, ceea ce înseamnă că încă pot fi depistate și alte asemenea comori ale culturii noastre naționale. În volumul de față sunt descrise 71 de titluri în 480 de exemplare tipărite la București, Buzău, Căldărușani, Iași, Rădăuți, Râmnic și Tirgoviște, între anii 1700—1766.

Majoritatea cărților vechi românești din veacul al XVIII-lea sunt, evident, de cult ortodox. Ele au slujit generațiilor de preoți în oficierea liturghiei în sateli din județul Suceava. De altfel, majoritatea sunt păstrate în bisericile care le moștenesc „din moși strămoși”. Din punct de vedere cultural, octoihurile, ceasloavele, liturghiile, cazaniile sunt cărțile de căpătii ale învățământului românesc din acel secol. Atât cât exista. Ele sunt și documentele fundamentale în studierea evoluției limbii literare românești.

Reține, cu o nedismulată mândrie locală, cele două cărți tipărite la Rădăuți, în același an, 1745: *Ceaslov* și *Liturghia Sfințului Ioan Gură-de-aur*.

Cu acribie și exemplară dăruire filologică, autoarea depășește inevitabilele informații bibliografice aride prin transcrierea *însemnărilor* deținătorilor sau cititorilor, adevărate bijuterii lingvistice și de o inestimabilă valoare documentară.

I. PÂNZAR